

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu, složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Praha 2, Slezská 874/36, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie Praha**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 7. 2014, č. j. 2 A 23/2014 – 38,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 23. 4. 2014, č. j. CPR-14986/ČJ-2013-930310-V237 žalovaná zamítla odvolání žalobce (dále „stěžovatel“) proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále „správní orgán I. stupně“) ze dne 10. 10. 2013, č. j. KRPA-385642/ČJ-2013-000022, kterým bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“) v délce jednoho roku. Doba pro vycestování stěžovatele z území České republiky byla stanovena na 30 dnů, počínaje právní mocí tohoto rozhodnutí. Současně s tím bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Správní vyhoštění bylo stěžovateli správním orgánem I. stupně uloženo proto, že pracoval na základě dohody o provedení práce pro zaměstnavatele T. C. (T3S – stavby), přestože neměl povolení k zaměstnání.

Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou u k Městskému soudu v Praze (dále „městský soud“). Městský soud žalobu stěžovatele zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení.

Městský soud se především neztotožnil s námitkou stěžovatele, že protokol o vyjádření k věci ze dne 10. 10. 2013 s ním byl správním orgánem I. stupně sepsán bez přítomnosti tlumočníka. Soud zdůraznil, že stěžovatel během výslechu, o němž byl protokol pořizován, několikrát prohlásil, že tlumočníka nepožaduje, neboť jazyku, v němž je řízení vedeno, rozumí.

Městský soud nepovažoval za významnou ani námitku stěžovatele, že při sepisování protokolu neměl u sebe exemplář uzavřené smlouvy o dílo ze dne 2. 10. 2013. Vzal v úvahu, že stěžovatel kopii této smlouvy zaslal žalovanému společně s doplněním svého odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně dne 24. 10. 2013. Navíc stěžovatel sám při výslechu dne 10. 10. 2013 prohlásil, že jím předložená dohoda o provedení práce ze dne 1. 10. 2013 je jedinou smlouvou, kterou uzavřel s T. C. (T3S – stavby). Tato dohoda má přitom všechny náležitosti (den nástupu do zaměstnání, místo výkonu práce, rozsah provedených prací, pracovní pozici a odměnu). Stěžovatel neuvedl, že by mu byla vystavena zelená či modrá karta. Naopak ve své výpovědi ze dne 10. 10. 2013 výslovně uvedl, že povolení k zaměstnání neměl, neboť se domníval, že je nahrazuje živnostenské oprávnění. Soud též doplnil, že živnostenské oprávnění opravňuje stěžovatele k výkonu činnosti v rozsahu živnostenského oprávnění, nikoliv však k výkonu zaměstnání na základě zákoníku práce.

Ze stejných důvodů se městský soud neztotožnil ani s námitkou stěžovatele, že práci nevykonával v zaměstnaneckém poměru, ale na základě smlouvy o dílo. Soud označil toto tvrzení stěžovatele za liché a přiklonil se k závěru žalovaného, že smlouva o dílo byla uzavřena až po kontrole provedené správním orgánem I. stupně a byla antedatována. Městský soud považoval za správné skutkové zjištění správního orgánu I. stupně, podle něhož stěžovatel vykonával práci pro T. C. (T3S – stavby) na základě dohody o provedení práce, bez povolení k zaměstnání.

Kasační stížností ze dne 15. 8. 2014 napadá stěžovatel rozsudek městského soudu v celém rozsahu. Odkazuje přitom na důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“).

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že již od 23. 6. 2011 disponuje živnostenským oprávněním s předmětem podnikání zahrnujícím mimo jiné i přípravné a dokončovací stavební práce a specializované stavební činnosti. Práci při rekonstrukci fasády obytného domu vykonával pro pana C. na základě smlouvy o dílo, v souladu se svým živnostenským oprávněním. Úvaha soudu a žalovaného o tom, že předložená smlouva o dílo byla uzavřena dodatečně a antedatována, není důkazně podložena. Také by bylo nelogické, kdyby stěžovatel, jako osoba s platným živnostenským oprávněním, vykonával práci v pozici zaměstnance bez pracovního povolení. Stěžovatel tak tvrdí, že se žádného porušení zákona nedopustil, proto mu též nemělo být uloženo správní vyhoštění. Současně s podáním kasační stížnosti stěžovatel požádal, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud rozhodl usnesením ze dne 30. 9. 2014, č. j. 3 Azs 168/2014 - 18.

pokračování

Žalovaný v podání ze dne 21. 8. 2014 uvedl, že se nebude vyjadřovat ke kasačním námitkám stěžovatele, neboť napadají pouze způsob rozhodování městského soudu.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil splnění podmínek řízení. Ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.) a kasační stížnost stěžovatele byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel uplatňuje podle obsahu kasační stížnosti stížnostní důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., což jsou důvody přípustné. V řízení o kasační stížnosti je rovněž zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy věcně projednatelná.

Nejvyšší správní soud poté posoudil kasační stížnost meritorně v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody. Přitom neshledal vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Pokud jde o skutkové okolnosti posuzované věci, ze správního spisu vyplývá, že dne 10. 10. 2013 od 10:25 hod. prováděla hlídka oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort kontrolní akci na ulici Křižíkově 33 v Praze 8. Kontrolován byl také stěžovatel, který na stavbě na uvedené adrese prováděl stavební práce. Stěžovatel při kontrole předložil dohodu podle § 75 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, o provedení práce ze dne 1. 10. 2013 (na dobu od 1. 10. do 31. 10. 2013), uzavřenou s panem C. přímo na práce při rekonstrukci domu na uvedené adrese. Povolení k zaměstnání stěžovatel neměl, proto byl zajištěn. V protokolu o vyjádření účastníka řízení ze dne 10. 10. 2013 stěžovatel výslovně uvedl, že jím předložená dohoda o provedení práce je jediným dokumentem, který na uvedenou práci „podepsal“. Na otázku, proč neuzavřel na rekonstrukci fasády „obchodní smlouvu“, když je držitelem živnostenského oprávnění, odpověděl, že neví. Na otázku, zda má pro vykonávanou práci povolení k zaměstnání, stěžovatel uvedl, že nemá a že si myslel, že nepotřebuje pracovní povolení, když má živnostenský list. Stěžovatel rovněž uvedl, že dříve vykonával také práce na základě živnostenského oprávnění. Ve správním spisu je založen výpis z živnostenského rejstříku ze dne 10. 10. 2013, potvrzující živnost stěžovatele, mimo jiné, na přípravné a dokončovací stavební práce a specializované stavební činnosti, se vznikem oprávnění dne 22. 6. 2011 a ukončením činnosti dne 28. 10. 2013. V doplnění svého odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 24. 10. 2013 stěžovatel uvedl, že dne 1. 10. 2013 uzavřel s panem C. dohodu o provedení práce na rekonstrukci domu v Praze 8 na ulici Křižíkova 33. Když vyšlo najevo, že to bylo v rozporu se zákonem, neboť stěžovatel není osobou s trvalým pobytem na území České republiky a musí tedy mít povolení k zaměstnání, sepsali tentokrát smlouvu o dílo dle ustanovení § 536 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., Obchodního zákoníku. Stěžovatel uvedl, že není právník a není mu proto jasný rozdíl mezi dohodou o provedení práce a smlouvou o dílo.

Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem nepovažuje za pravdivé stěžovatelovo tvrzení, že stavební práce pro T. C. (T3S – stavby) vykonával v den kontroly na základě smlouvy o dílo v rozsahu svého živnostenského oprávnění, nikoliv na základě dohody o provedení práce. Z výše zrekapitulovaného obsahu správního spisu vyplývá jiný skutkový děj. Stěžovatel dne 10. 10. 2013 do protokolu výslovně uvedl, že žádnou další smlouvu na předmětné stavební práce s panem C. (T3S – stavby) neuzavřel. Je tedy zřejmé, že v daný okamžik existovala jediná smlouva a tou byla smlouva ze dne 1. 10. 2013 o provedení práce. Je nepochybné, že stěžovatel předložil také smlouvu o dílo datovanou

dnem 2. 10. 2013, avšak její existenci ke dni provedené kontroly vylučuje sám stěžovatel jednoznačným prohlášením dne 10. 10. 2013, že jedinou smlouvou na stavení práce pro T. C. (T3S – stavby) byla smlouva o provedení práce ze dne 1. 10. 2013. Není zapotřebí zvažovat pravdivost stěžovatelova tvrzení, že nerozlišoval mezi výkonem závislé práce na základě dohody o provedení práce a výkonem prací v rozsahu živnostenského oprávnění na základě smlouvy o dílo. I kdyby se stěžovatel mýlil v hodnocení významu jednotlivých smluv, nejedná se o skutečnost významnou. Ostatně, podle názoru Nejvyššího správního soudu, je třeba trvat na obecné právní zásadě, že neznalost práva neomlouvá, kterou reflektuje také judikatura tohoto soudu (srov. například závěry rozsudku ze dne 15. 7. 2009, č. j. 2 Afs 29/2009 – 60, citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Nelze také přehlédnout, že na předpokládané období (do 31. 10. 2013) by smlouvu o dílo, inspirovanou živnostenským oprávněním stěžovatele, nebylo možné vůbec uzavřít, neboť toto živnostenské oprávnění by v té době již pozbylo platnosti. V každém případě ovšem platí, že stěžovatel v době kontroly vykonával práci na základě dohody o provedení práce, a to v rozporu se zákonem bez pracovního povolení.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry žalovaného a městského soudu, že uzavření smlouvy datované dnem 2. 10. 2013 bylo motivováno kontrolou dne 10. 10. 2013 a stalo se tak až v době po této kontrole. Vše nasvědčuje tomu, že v den kontroly tato druhá smlouva neexistovala a stěžovatel tedy vykonával pracovní činnost v pracovně právním vztahu, pro kterou neměl pracovní povolení.

Městský soud tedy posoudil věc správně a na základě dostatečného dokazování v průběhu správního řízení. Nejvyšší správní soud proto považuje kasační námitky stěžovatele za nedůvodné. Porušení zákona (§ 89 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů), za něž bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, jakož i všechny relevantní okolnosti věci, včetně těch svědčících v jeho prospěch, bylo ve správním řízení dostatečně prokázáno.

Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že v jeho vlasti (na Ukrajině) probíhá nyní válečný konflikt, je vyhlášena všeobecná mobilizace a stěžovatel se proto v případě návratu na Ukrajinu obává o svůj život. Nejvyšší správní soud bere v úvahu důsledky plnění branné povinnosti příslušníkem domovského státu, zároveň ovšem plně respektuje závazky vyplývající ze zásady *non-refoulement* (čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků), která je pro Českou republiku závazná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2013, č. j. 6 As 48/2013 – 33). Tento mezinárodní závazek je pro případy vyhošťování cizinců naplňován prostřednictvím § 120a a § 179 zákona o pobytu cizinců (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2014, č. j. 1 Azs 45/2014 – 41). Na situaci stěžovatele dopadá ust. § 120a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož: „Vzniknou-li důvody znemožňující vycestování cizince po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění, policie vydá nové rozhodnutí ve věci podle zvláštního právního předpisu po vyžádání závazného stanoviska ministerstva podle odstavce 1.“ Je tedy plně v dispozici stěžovatele, aby pokud má vzhledem ke změně situace ve své vlasti skutečně důvodnou obavu z návratu, navrhl policii vydání nového rozhodnutí s ohledem na změnu situace ve vlasti, k níž došlo po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění. Policie pak vyžádá aktuální stanovisko Ministerstva vnitřní k posouzení otázky, zda jsou v případě stěžovatele skutečně dány důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Citovaná právní úprava tak poskytuje dostatečné záruky respektování zásady *non-refoulement* v projednávané věci (srov. přiměřeně závěry rozsudku zdejšího soudu ze dne

pokračování

22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131).

Lze tedy uzavřít, že kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. nebyly dány. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou a jako takovou ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. *in Fine* zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Procesně úspěšný žalovaný náhradu nákladů nežádal; ze spisu rovněž není patrné, že by mu nějaké náklady, nad rámec vyplývající z jeho úřední činnosti, vznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dně 12. listopadu 2014

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu